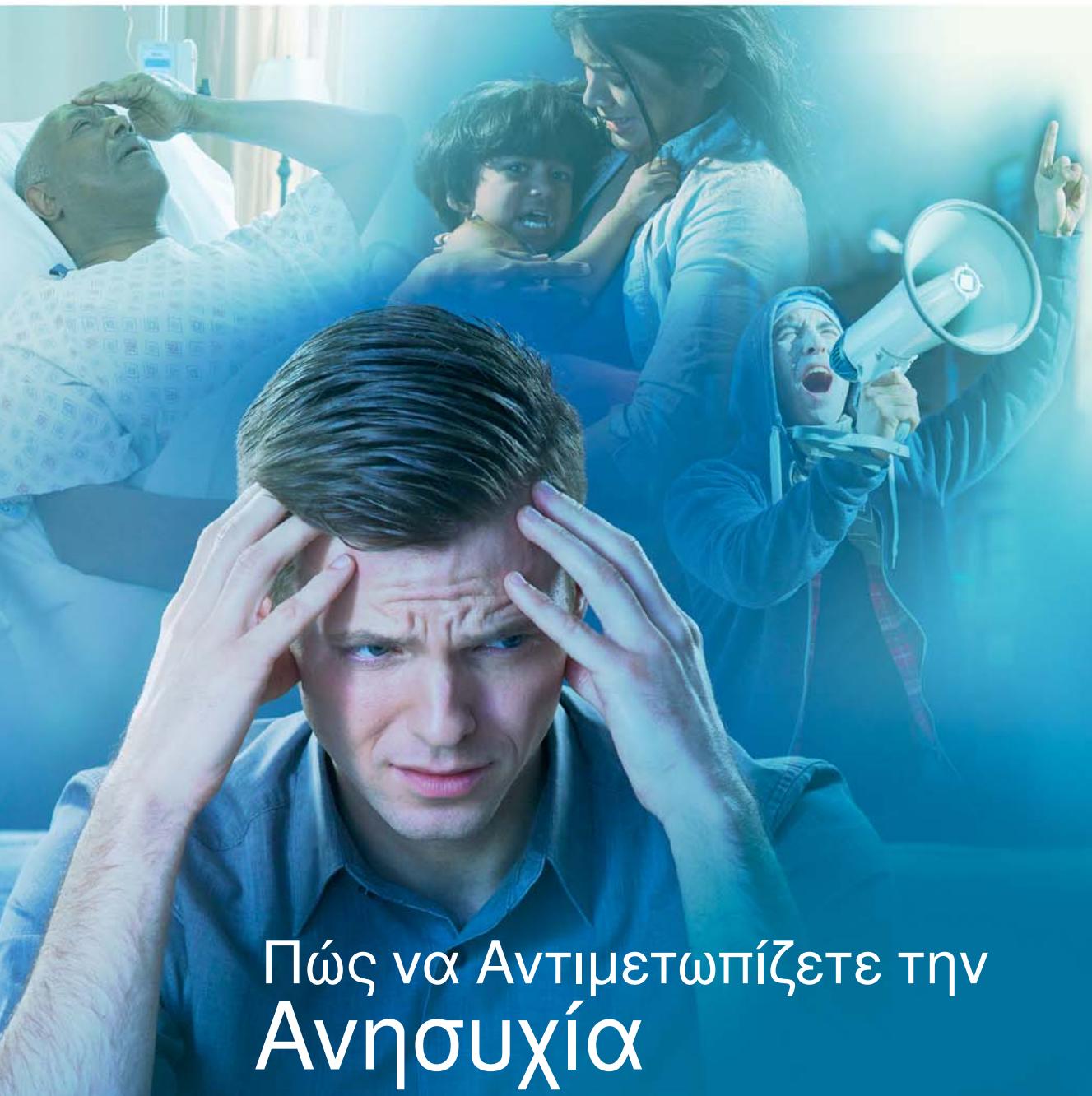

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

Η ΣΚΟΠΙΑ

ΑΝΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

Πώς να Αντιμετωπίζετε την
Ανησυχία

ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, *Η Σκοπιά*, τιμάει τον Ιεχωβά Θεό, τον Κυρίαρχο του σύμπαντος. Παρηγορεί τους ανθρώπους με τα καλά νέα ότι η ουράνια Βασιλεία του Θεού θα τερματίσει σε λίγο όλη την πονηρία και θα μεταμορφώσει τη γη σε παράδεισο. Προσάγει την πίστη στον Ιησού Χριστό, ο οποίος πέθανε ώστε να μπορούμε εμείς να αποκτήσουμε αιώνια ζωή και ο οποίος κυβερνάει τώρα ως Βασιλιάς της Βασιλείας του Θεού. Αυτό το περιοδικό εκδίδεται από το 1879 χωρίς διακοπή και δεν έχει πολιτικό χαρακτήρα. Θεωρεί αυθεντικά του την Αγία Γραφή.

Θα θέλατε περισσότερες πληροφορίες ή δωρεάν κατ' οίκον μαθήματα της Αγίας Γραφής;

Επισκεφτείτε τον Ιστότοπο www.jw.org/el ή ζητήστε το γραπτώς χρησιμοποιώντας μία από τις παρακάτω διευθύνσεις.

Για την ΕΛΛΑΣΑ και την ΚΥΠΡΟ:
Χριστιανοί Μάρτυρες του Ιεχωβά
Κηφισίας 77
151 24 Μαρούσι

Για τη ΓΕΡΜΑΝΙΑ:
Jehovas Zeugen, Zweigbüro
65617 SELTERS
GERMANY

Για τον πλήρη κατάλογο των διευθύνσεων σε όλο τον κόσμο,
βλέπε www.jw.org/el/επικοινωνία.

Αυτό το έντυπο δεν είναι προς πώληση. Παρέχεται ως μέρος ενός παγκόσμιου Βιβλιού εκπαιδευτικού έργου που υποστρέζεται από προαιρετικές συνεισφορές. Οι Γραφικές παραθέσεις είναι από την Αγία Γραφή—Μετάφραση Νέου Κόσμου, μια απόδοση σε σύγχρονη γλώσσα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά: Κείμενο: Των Μπ. Φ. Γουέστκοτ και Φ. Τζ. Α. Χορτ—1881.

Η Σκοπιά εκδίδεται κάθε δεκαπενθήμερο από τη Βιβλική και Φυλαδοκή Εταιρία Σκοπιά και από τους Χριστιανούς Μάρτυρες του Ιεχωβά Ελλάδας. Εκτρόπωση: Νικόλαος Έλμπος. Διεύθυνση: Κηφισίας 77, 151 24 Μαρούσι. Τηλέφωνο: 210-6197630.

© 2015 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania. Druck und Verlag: Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft der Zeugen Jehovas, e. V., Selters/Taunus. Verantwortliche Redaktion: Ramon Templeton, Selters/Taunus. Printed in Germany Τυπώθηκε στη Γερμανία

ΘΕΜΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Πώς να Αντιμετωπίζετε την Ανησυχία

ΣΕΛΙΔΕΣ 3-9

Οι Ανησυχίες Είναι Παντού! 3

Ανησυχία για τα Χρήματα 4

Ανησυχία για την Οικογένεια 6

Ανησυχία για τον Κίνδυνο 8

ΕΠΙΣΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Η Αγία Γραφή Αλλάζει Ζωές

Η Ζωή μου Πήγαινε από το Κακό στο Χειρότερο 10

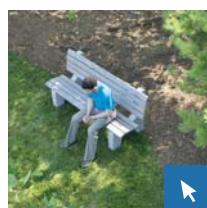
Μπορούμε να Ευαρεστούμε Πράγματι τον Θεό; 12

Το Γνωρίζατε; 15

Απαντήσεις σε Βιβλικές Ερωτήσεις 16

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Θα με Βοηθήσει ο Θεός αν Προσευχηθώ;

(Επιλέξτε ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ > ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ)

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΑΥΤΟ
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ
ΤΥΠΟΥΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ!

«Πήγα να αγοράσω τρόφιμα αλλά βρήκα μόνο μπισκότα —10.000 φορές ακριβότερα από την κανονική τιμή!»

Την επόμενη μέρα τα καταστήματα δεν είχαν καθόλου τρόφιμα». —Πολ, Ζιμπάμπουε.

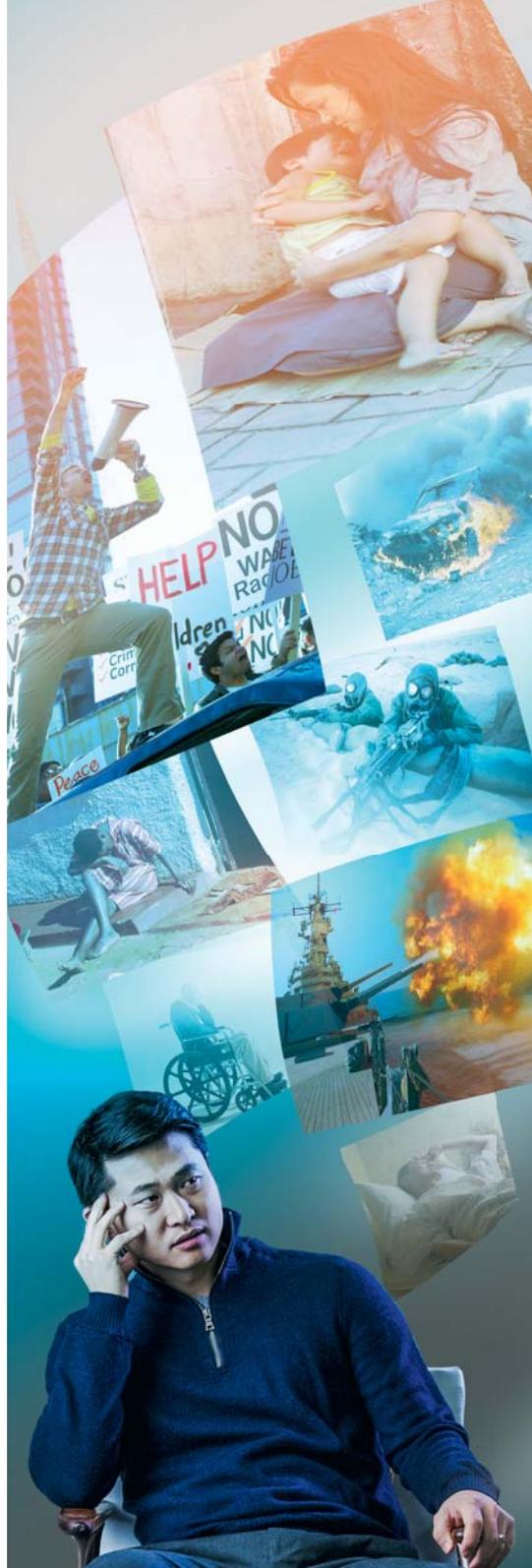
«Ο άντρας μου μού είπε ότι θα μας άφηνε. Πώς θα μπορούσα να αντέξω την προδοσία; Τι θα απογίνονταν τα παιδιά μου;» —Τζάνετ, Ηνωμένες Πολιτείες.

«Όταν αρχίζουν να χτυπούν οι σειρήνες, τρέχω να προφυλαχτώ και ξαπλώνω στο πάτωμα ενώ πέφτουν ρουκέτες. Τα χέρια μου τρέμουν για πολλές ώρες μετά». —Αλόνα, Ισραήλ.

Ζόμε σε καιρούς ανησυχίας, καιρούς “κρίσιμους, δύσκολους στην αντιμετώπισή τους”. (2 Τιμόθεο 3:1) Πολλοί νιώθουν να χάνουν την ισορροπία τους εξαιτίας των οικονομικών προβλημάτων, της κατάρρευσης της οικογένειας, του πολέμου, των θανατηφόρων ασθενειών και των φυσικών ή των ανθρωπογενών καταστροφών. Σε αυτά προσθέστε τις κάθε λογής προσωπικές ανησυχίες: “Μήπως ο όγκος που ανακάλυψα στο σώμα μου είναι καρκίνος;” “Σε τι κόσμο θα μεγαλώσουν τα εγγόνια μου;”

Δεν είναι κάθε ανησυχία κακή. Είναι φυσιολογικό να νιώθουμε κάποιο άγχος πριν από μια εξέταση, μια παρουσίαση ή μια συνέντευξη εργασίας. Και ο υγιής φόβος για τον κίνδυνο μας βοηθάει να αποφεύγουμε τη βλάβη. Ωστόσο, η υπερβολική ή η συνεχής ανησυχία είναι καταστροφική. Μια πρόσφατη σειρά μελετών στην οποία συμπεριλήφθηκαν πάνω από 68.000 ενήλικες αποκάλυψε ότι ακόμα και η ήπια ανησυχία αυξάνει τον κίνδυνο πρώωρου θανάτου. Εύλογα λοιπόν ο Ιησούς ρώτησε: «Ποιος από εσάς, ανησυχώντας, μπορεί να προσθέσει έναν πήχη στο μήκος της ζωής του;» Πράγματι, η ανησυχία δεν παρατείνει τη ζωή καινενός. Κατά συνέπεια ο Ιησούς συμβούλεψε: «Μην ανησυχείτε». (Ματθαίος 6:25, 27) Άλλα πώς είναι εφικτό αυτό;

Η απάντηση περιλαμβάνει την εφαρμογή πρακτικής σοφίας, την καλλιέργεια πραγματικής πίστης στον Θεό και την οικοδόμηση μιας αξιόπιστης ελπίδας για το μέλλον. Ακόμα και αν δεν αντιμετωπίζουμε αντίξοες καταστάσεις τώρα, ίσως να συμβεί κάτι τέτοιο στο μέλλον. Ας δούμε λοιπόν πώς αυτά τα βήματα βοήθησαν τον Πολ, την Τζάνετ και την Αλόνα να αντιμετωπίσουν την ανησυχία.

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ

«Μετά την έκρηξη του πληθωρισμού στη χώρα μας, τα τρόφιμα ακρίβυναν και έγιναν δυσεύρετα», αναφέρει ο Πολ, σύζυγος και πατέρας δύο παιδιών. «Στεκόμασταν στην ουρά επί ώρες, αλλά τα τρόφιμα συχνά τελείωναν προτού έρθει η σειρά μας. Οι άνθρωποι είχαν αδυνατίσει πολύ από την πείνα, και κάποιοι κατέρρεαν στον δρόμο. Το κόστος των βασικών αναγκών εκτινάχτηκε σε εκατομμύρια, και μετά σε δισεκατομμύρια. Τελικά, το τοπικό νόμισμα κατέληξε να μην έχει καμιά αξία. Έχασα τον τραπεζικό μου λογαριασμό, την ασφάλισή μου και τη σύνταξή μου».

Ο Πολ γνώριζε ότι, για να επιβιώσει η οικογένειά του, έπρεπε να χρησιμοποιεί «πρακτική σοφία». (Παροιμίες 3:21) «Αν και ήμουν ήλεκτρολόγος, αναλάμβανα οποιαδήποτε δουλειά μπορούσα να βρω, με πολύ χαμηλότερο μισθό από τον κανονικό», εξηγεί. «Μερικοί με πλήρωναν δίνοντάς μου τρόφιμα ή είδη για το σπίτι. Αν ο μισθός μου ήταν τέσσερα σαπούνια, χρησιμοποιούσα τα δύο και πουλούσα τα άλλα. Τελικά πήρα κάποτε 40 κοτοπουλάκια. Όταν μεγάλωσαν, τα πούλησα και αγόρασα άλλα 300. Αργότερα, αντάλλαξα 50 κοτόπουλα με δύο 50κιλα σακιά καλαμποκάλευρο. Με αυτά έθρεψα την οικογένειά μου και αρκετές άλλες οικογένειες για πολύ καιρό».

Ο Πολ ήξερε επίσης ότι το πιο πρακτικό πράγμα που μπορεί να κάνει κάποιος είναι να εμπιστεύεται στον Ιεχωβά. Όταν κάνουμε ό,τι μας προστάζει ο Θεός, αυτός μας βοηθάει. Σε σχέση με την απόκτηση των αναγκαίων για τη ζωή, ο Ιησούς είπε: «Μη βρίσκεστε σε αγωνιώδη αφεβαιότητα· διότι . . . ο Πατέρας σας γνωρίζει ότι τα χρειάζεστε».—Λουκάς 12:29-31.

Δυστυχώς, ο μεγάλος εχθρός του Θεού, ο Σατανάς, έχει εξαπατήσει τους περισσότερους κάνοντάς τους να επικεντρώνουν τη ζωή τους γύρω από υλικά ζητήματα. Οι άνθρωποι ανησυχούν υπερβολικά για τις ανάγκες τους, ρεαλιστικές ή φανταστικές, και προσπαθούν εναγωνίως να αποκτήσουν πράγματα που στην ουσία δεν χρειάζονται. Πολλοί χρεώνονται, μαθαίνοντας με σκληρό τρόπο ότι «όποιος δανείζεται είναι υπηρέτης εκείνου που δανείζει».—Παροιμίες 22:7.

Ο Θεός υπόσχεται: «Δεν πρόκειται να σε αφήσω ούτε πρόκειται να σε εγκαταλείψω».—Εβραίους 13:5

Κάποιοι παίρνουν επιζήμιες αποφάσεις. «Πολλοί γείτονες άφησαν πίσω την οικογένεια και τους φίλους τους σε αναζήτηση “καλύτερης ζωής” στο εξωτερικό», αναφέρει ο Πολ. «Μερικοί μετανάστευσαν χωρίς τα κατάλληλα δικαιολογητικά και δεν μπορούσαν να βρουν δουλειά. Συχνά κατέληγαν να κρύβονται από την αστυνομία και να κοιμούνται στον δρόμο. Δεν έδωσαν στον Θεό μια ευκαρία να τους βοηθήσει. Εμείς όμως αποφασίσαμε να αντιμετωπίσουμε τα οικονομικά προβλήματα μαζί ως οικογένεια, με τη βοήθεια του Θεού».

ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ο Πολ συνεχίζει: «Ο Ιησούς είπε: “Ποτέ μην ανησυχήσετε για την αυριανή ημέρα, γιατί η αυριανή ημέρα θα έχει τις δικές της ανησυχίες. Αρκετό είναι για την κάθε ημέρα το δικό της κακό”. Έτοι λοιπόν, προσευχόμουν καθημερινά να μας “δώσει ο Θεός σήμερα το ψωμί μας για αυτή την ημέρα” ώστε να επιβιώσουμε. Και εκείνος όντως βοηθόυσε, ακριβώς όπως υποσχέθηκε ο Ιησούς. Δεν είχαμε πάντα αυτό που μας άρεσε περισσότερο. Κάποτε, στάθηκα σε μια ουρά για τρόφιμα χωρίς να ξέρω τι πουλιόταν. Όταν ήρθε η σειρά μου είδα ότι ήταν γιαούρτι. Δεν μου αρέσει το γιαούρτι. Άλλα ήταν φαγητό, οπότε εκείνο το βράδυ φάγαμε γιαούρτι. Είμαι ευγνώμων στον Θεό επειδή όλη αυτή την περίοδο η οικογένεια μου δεν πήγε ποτέ για ύπνο πεινασμένη».*

«Αυτή τη στιγμή τα βγάζουμε πέρα πιο εύκολα. Άλλα μέσα από τις εμπειρίες μας έχουμε μάθει ότι το καλύτερο αντίδοτο για την ανησυχία είναι η ερμηνευτική στον Θεό. Ο Ιεχωβά[#] θα μας βοηθάει πάντοτε αν εμείς επιζητούμε να κάνουμε το θέλημά του. Έχουμε διαπιστώσει πόσο αληθινό είναι το εδάφιο Ψαλμός 34:8: “Τευτέτε και δείτε ότι ο Ιεχωβά είναι αγαθός· ευτυχισμένος είναι ο ακμαίος ἀντρας που καταφεύγει σε αυτόν”. Ως αποτέλεσμα, δεν φοβόμαστε μήπως αντιμετωπίσουμε και πάλι οικονομικές δυσκολίες.

* Βλέπε Ματθαίος 6:11, 34.

[#] Ιεχωβά είναι το όνομα του Θεού όπως αποκαλύπτεται στην Αγία Γραφή.

»Τώρα καταλαβαίνουμε ξεκάθαρα ότι για να επιβιώσουν οι άνθρωποι δεν χρειάζονται δουλειά ή χρήματα, αλλά τροφή. Περιμένουμε με ανυπομονησία τον καιρό που θα πραγματοποιηθεί η υπόσχεση του Θεού: “Θα υπάρχει πληθώρα σιτηρών στη γη”. Μέχρι τότε “έχοντας διατροφή, ενδύματα και στέγη, θα είμαστε ικανοποιημένοι με αυτά”. Αντλούμε δύναμη από τα λόγια της Γραφής: “Ο τρόπος της ζωής σας ας είναι απαλλαγμένος από τη φιλαργυρία, καθώς μένετε ικανοποιημένοι με τα παρόντα πράγματα. Διότι εκείνος έχει πει: «Δεν πρόκειται να σε αφήσω ούτε πρόκειται να σε εγκαταλείψω». Ωστε εμείς να έχουμε μεγάλο θάρρος και να λέμε: «Ο Ιεχωβά είναι βοηθός μου· δεν θα φοβηθώ»».*

Απαιτείται γνήσια πίστη για να “περπατάμε με τον Θεό” όπως ο Πολ και η οικογένειά του. (Γένεση 6:9) Είτε αντιμετωπίζουμε κάποιο σοβαρό οικονομικό πρόβλημα τώρα είτε το αντιμετωπίσουμε ενδεχομένως στο μέλλον, το παράδειγμα πίστης και πρακτικής σοφίας του Πολ μάς διδάσκει σημαντικά μαθήματα.

Άλλα τι γίνεται αν η ανησυχία μας οφείλεται σε οικογενειακά προβλήματα;

* Βλέπε Ψαλμός 72:16· 1 Τιμόθεο 6:8· Εβραίους 13:5, 6.

Ο Θεός βοηθάει τους πιστούς να βρίσκουν το “ψωμί τους για αυτή την ημέρα”

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

«Λίγο καιρό μετά τον θάνατο του πατέρα μου, ο άντρας μου μού είπε ότι είχε σχέση με μια άλλη γυναίκα», αφηγείται η Τζάνετ. «Σύντομα, χωρίς άλλη προειδοποίηση ή αντίο, άδειασε την ντουλάπα του και εγκατέλειψε εμένα και τα δυο παιδιά μας». Η Τζάνετ βρήκε δουλειά, αλλά ο μισθός της δεν επαρκούσε για να κρατήσει το σπίτι τους. Και δεν είχε να αντιμετωπίσει μόνο οικονομικά ζητήματα. «Με κυρίευε η δυνοβάσταχτη ανησυχία για όλες τις καινούριες ευθύνες που έπρεπε να χειριστώ μόνη μου», θυμάται. «Ένιωθα ενοχές επειδή δεν μπορούσα να προσφέρω στα παιδιά μου όσα προσφέρουν άλλοι γονείς. Ακόμα και τώρα, ανησυχώ για το πώς βλέπουν οι άλλοι εμένα και τα παιδιά μου. Μήπως αναρρωτιούνται αν έκανα όλα όσα έπρεπε για να κρατήσω τον γάμο μου;»

Η προσευχή βοηθάει την Τζάνετ να ελέγχει τα συναισθήματά της και να καλλιεργεί τη φιλία της με τον Θεό. «Τις νύχτες οι ώρες περνούν δύσκολα επειδή όλα είναι πολύ ήσυχα και οι ανησυχητικές μου σκέψεις φουντώνουν. Η προσευχή και η ανάγνωση της Αγίας Γραφής με βοηθούν να κοιμηθώ. Μου αρέσουν πολύ τα εδάφια Φιλιππησίους 4:6, 7: «Μην ανησυχείτε για τίποτα, αλλά στο καθετί με προσευχή και δέση μαζί με ευχαριστία ας γνωστοποιούνται τα αιτήματά σας στον Θεό· και η ειρήνη του Θεού η οποία υπερέχει από κάθε σκέψη θα περιφρουρήσει τις καρδιές σας και τις διανοητικές σας δυνάμεις». Έχω περάσει πολλές νύχτες προσευχόμενη και έχω νιώσει την ειρήνη του Ιεχωβά να με παρηγορεί.

Τα καθησυχαστικά λόγια του Ιησού σχετικά με την προσευχή στην Επί του Όρους Ομιλία του εφαρμόζονται σε κάθε είδους ανησυχίες: «Ο Πατέρας σας, γνωρίζει ποια πράγματα έχετε ανάγκη πριν εσείς καν του τα ζητήσετε». (Ματθαίος 6:8) Και εμείς πρέπει να του τα ζητάμε. Η προσευχή είναι ο κυριότερος τρόπος για να «πλησιάσουμε τον Θεό». Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα; «Αυτός θα πλησιάσει εσάς».—Ιακώβου 4:8.

Πράγματι, η προσευχή επιτελεί περισσότερα από το να μας κάνει απλώς να νιώθουμε καλύτερα επειδή εκφράζουμε την ανησυχία μας. Ο Ιεχωβά, «Αυτός που ακούει

TZANET

Ο Θεός είναι «πατέρας για τα αγόρια που είναι ορφανά από πατέρα και κριτής για τις χήρες».—Ψαλμός 68:5

προσευχή”, ενεργεί κιόλας για χάρη όλων όσων τον εκζητούν με πίστη. (Ψαλμός 65:2) Γι’ αυτό ο Ιησούς δίδαξε τους ακολούθους του «να προσεύχονται πάντοτε και να μην παραιτούνται». (Λουκάς 18:1) Πρέπει συνεχώς να ζητάμε από τον Θεό την κατεύθυνση και τη βοήθειά του, πεπεισμένοι ότι αυτός θα ανταμείψει την πίστη μας. Δεν υπάρχει λόγος να αφιβάλλουμε για την επιθυμία ή την ικανότητά του να ενεργήσει. Το να “προσευχόμαστε ακατάπαυστα” με αυτόν τον τρόπο δείχνει ότι έχουμε γνήσια πίστη.—1 Θεοσαλονικείς 5:17.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙ ΤΟ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΠΙΣΤΗ

Αλλά τι είναι πράγματι η πίστη; Η πίστη περιλαμβάνει “το να αποκτούμε γνώση” για τον Θεό ως πρόσωπο. (Ιωάννης 17:3) Το κάνουμε αυτό αρχικά αφομοιώνοντας τις σκέψεις του Θεού μέσω της Γραφής. Μαθαίνουμε ότι παρατηρεί τον καθένα μας και ότι θέλει να μας βοηθήσει. Εντούτοις, η πραγματική πίστη περιλαμβάνει περισσότερα από το να γνωρίζουμε απλώς κάτι για τον Θεό. Σημαίνει επίσης ότι μας συνδέει μαζί του μια φιλία γεμάτη σεβασμό. Όπως συμβαίνει και με έναν ανθρώπινο φίλο, δεν μπορούμε να συρρηλατήσουμε τέτοιον δεσμό μονομιάς. Η πίστη μας «αυξάνεται» με τον καιρό καθώς μαθαίνουμε περισσότερα για Εκείνον, “κάνουμε τα πράγματα που του είναι αρεστά” και βλέπουμε στην πράξη τη βοήθειά του. (2 Κορινθίους 10:15· Ιωάννης 8:29) Αυτό το είδος πίστης βοηθάει την Τζάνετ να αντιμετωπίζει τις ανησυχίες.

«Κάτι που με έχει βοηθήσει πραγματικά να οικοδομήσω την πίστη μου είναι το ότι βλέπω το χέρι του Ιεχωβά σε κάθε μου βήμα», λέει η Τζάνετ. «Πολλές φορές υποστήκαμε αδικίες τις οποίες φαινόταν αδύνατο να αντιμετωπίσουμε. Με πολλή προσευχή, ο Ιεχωβά πάντα προμήθευε για εμάς μια διέξοδο την οποία δεν θα είχα σκεφτεί ποτέ μόνη μου. Όταν του εκφράζω τις ευχαριστίες μου, θυμάμαι πόσο πολλά έχει κάνει για εμένα. Πάντοτε μας βοηθάει την κατάλληλη στιγμή, συχνά πάνω στην ώρα. Και μου έχει χαρίσει αληθινούς φίλους που είναι γνήσιοι Χριστιανοί άντρες και γυναί-

κες. Είναι πάντοτε στο πλευρό μου και αποτελούν καλά παραδείγματα για τα παιδιά μου».*

«Καταλαβαίνω γιατί ο Ιεχωβά λέει στο εδάφιο Μαλαχίας 2:16 ότι “μισεί το διαζύγιο”. Για το αθώο μέλος αποτελεί την πιο επώδυνη προδοσία. Έχουν περάσει χρόνια από τότε που έφυγε ο άντρας μου, αλλά κάποιες φορές νιώθω ακόμα ένα κενό μέσα μου. Όταν συμβαίνει αυτό, προσπαθώ να κάνω πράγματα για να βοηθώ αλλούς, και αυτό πάντοτε βοηθάει και εμένα». Καθώς λοιπόν η Τζάνετ εφαρμόζει τη Γραφική αρχή να μην απομονώνεται, μειώνει την ανησυχία της.[#]—Παροιμίες 18:1.

«Η μεγαλύτερη παρηγοριά μου», λέει η Τζάνετ, «πηγάζει από το ότι ξέρω πως ο Θεός είναι “πατέρας για τα αγόρια που είναι ορφανά από πατέρα και κριτής για τις χήρες”. Δεν θα μας εγκαταλείψει ποτέ όπως έκανε ο άντρας μου». (Ψαλμός 68:5) Η Τζάνετ γνωρίζει ότι ο Θεός δεν μας δοκιμάζει «με κακά πράγματα». Αντίθετα, δίνει σοφία «σε όλους γενναίοδωρα» και «δύναμη που ξεπερνάει το φυσιολογικό» για να μας βοηθάει να αντιμετωπίζουμε τις ανησυχίες μας.—Ιακώβου 1:5, 13· 2 Κορινθίους 4:7.

Αλλά τι γίνεται αν νιώθουμε ανησυχία επειδή η ζωή μας βρίσκεται σε κίνδυνο;

* Βλέπε 1 Κορινθίους 10:13· Εβραίους 4:16.

[#] Για περαιτέρω πρακτικούς τρόπους αντιμετώπισης της ανησυχίας, βλέπε την ισαγωγική σειρά άρθρων «Έχετε τον Έλεγχο της Ζωής Σας», στο Ξέπλυντ του Ιουλίου 2015 που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο www.jw.org/el.

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ

ΑΛΟΝΑ

Με τον σύζυγό
της, τον Αβί

«Όταν ακούω τη σειρήνα, η καρδιά μου πάει να σπάσει και τρέχω στο καταφύγιο», λέει η Αλόνα. «Άλλα ακόμα και εκεί είμαι ανήσυχη. Είναι χειρότερα όταν είμαι έξω και δεν έχω πού να κρυφτώ. Μια φορά ενώ περπατούσα στον δρόμο, άρχισα να κλαίω και δεν μπορούσα να ανασάνω. Πέρασαν ώρες ώσπου να ηρεμήσω. Τότε, άρχισε πάλι να χτυπάει η σειρήνα».

Ο πόλεμος είναι μία μόνο από τις πολλές πηγές κινδύνου. Για παράδειγμα, η διαπίστωση ότι εσείς ή ένα αγαπημένο σας πρόσωπο πάσχει από κάποια ασθένεια που απειλεί τη ζωή μπορεί να σας κάνει να νιώθετε ότι γκρεμίζονται όλα γύρω σας. Σε άλλους μπορεί να προκαλεί ανησυχία ο φόβος για το μέλλον, και αναρωτιούνται με αγωνία: “Θα αναγκαστούν να ζήσουν τα παιδιά μας, ή τα δικά τους παιδιά, σε έναν κόσμο με πόλεμο, έγκλημα, κλιματική αλλαγή και επιδημίες,” Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τέτοιους είδους ανησυχίες;

Γνωρίζοντας ότι συμβαίνουν άσχημα πράγματα, “ο οξυδερκής που βλέπει τη συμφορά κρύβεται”. (Παροιμίες 27:12) Και όπως ακριβώς προσπαθούμε να προστατεύουμε τη σωματική μας ευημερία, μπορούμε να παίρνουμε μέτρα για να θωρακίζουμε τη διανοητική και τη συναισθηματική μας υγεία. Η βίαιη ψυχαγωγία αλλά και οι ειδήσεις με τρομακτικές εικόνες αυξάνουν την ανησυχία, τόσο τη δική μας όσο και των παιδιών μας. Το να αποφεύγουμε την άσκοπη επαφή με όλα αυτά δεν σημαίνει ότι κρυβόμαστε από την πραγματικότητα. Ο Θεός δεν σχεδίασε τη διάνοια μας για να

Μήπως Απαιτείται Βοήθεια από Ειδικό;

Αν διαπιστώνετε ότι παρά τα πρακτικά βήματα που κάνατε η ανησυχία εξακολουθεί να επηρεάζει την καθημερινή σας ζωή, ίσως χρειάζεται να συμβουλευτείτε κάποιον γιατρό. Όταν η ανησυχία αυξάνει υπερβολικά σε σχέση με τα προβλήματα ή τις πιέσεις που αντιμετωπίζει κάποιος, ίσως αυτό να αποτελεί ένδειξη βαθύτερου προβλήματος. Ο γιατρός σας μπορεί αρχικά να προτείνει γενικές εξετάσεις, εφόσον η ανησυχία μερικές φορές οφείλεται σε κάποια υποβόσκουσα πάθηση. Κατόπιν, μπορεί να σας βοηθήσει να καταλήξετε σε επιπρόσθετη θεραπεία.*

* Αυτό το περιοδικό δεν υποστηρίζει κάποια συγκεκριμένη ιατρική θεραπεία. Οι Χριστιανοί πρέπει να βεβαιώνονται ότι οποιαδήποτε θεραπεία ακολουθούν δεν έρχεται σε αντίθεση με τις Βιβλικές αρχές. Ήλεπτε επίσης το άρθρο «Βοήθεια για Οσους «Έχουν Αγγιώδεις Διαταραχές», στο Ξύπνα! του Μαρτίου 2012 που είναι διαθέσιμο στο www.jw.org/el.

συλλογίζεται άσχημα πράγματα. Αντίθετα, πρέπει να τη γεμίζουμε με «όσα είναι αληθινά, . . . δίκαια, . . . αγνά, . . . αξιαγάπητα». Αν το κάνουμε αυτό, «ο Θεός της ειρήνης» θα μας δίνει ειρήνη διάνοιας και καρδιάς.—Φιλιππησίους 4:8, 9.

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

Η πραγματική πίστη μάς βοηθάει να αντιμετωπίζουμε την ανησυχία. Η Αγία Γραφή μάς προτρέπει να “αγρυπνούμε σε σχέση με τις προσευχές”. (1 Πέτρου 4:7) Μπορούμε να ζητάμε από τον Θεό να μας βοηθάει και να μας δίνει σοφία και θάρρος για να χειρίζόμαστε την κατάστασή μας όσο το δυνατόν καλύτερα, βέβαιοι ότι «μας ακούει σχετικά με οτιδήποτε ζητάμε».—1 Ιωάννη 5:15.

Η Γραφή εξηγεί ότι ο Σατανάς, και όχι ο Θεός, είναι «ο άρχοντας αυτού του κόσμου» και ότι «ολόκληρος ο κόσμος βρίσκεται στην εξουσία του πονηρού». (Ιωάννης 12:31· 1 Ιωάννη 5:19) Συνεπώς, ο Ιησούς δεν χρησιμοποίησε απλώς ένα σχήμα λόγου όταν μας δίδαξε να προσευχόμαστε: «Ελευθέρωσέ μας από τον πονηρό». (Ματθαίος 6:13) «Οποτε αρχίζει να χτυπάει η σειρήνα, ζητάω από τον Ιεχωβά να με βοηθήσει να ελέγξω τα συναισθήματά μου», λέει η Αλόνα. «Επίσης, με παίρνει τηλέφωνο ο αγαπημένος μου σύζυγος και προσευχόμαστε μαζί. Η προσευχή βοηθάει πραγματικά». Συμβαίνει αυτό που λέει η Γραφή: «Ο Ιεχωβά είναι κοντά σε όλους όσους τον επικαλούνται, σε όλους όσους τον επικαλούνται με αλήθεια».—Ψαλμός 145:18.

Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Στην Επί του Όρους Ομιλία του, ο Ιησούς δίδαξε τους ακολούθους του να προσεύχονται: «Ἄς ἐρθει η βασιλεία σου». (Ματθαίος 6:10) Η Βασιλεία του Θεού θα ξεριζώσει κάθε επιζήμια ανησυχία μια για πάντα. Μέσω του Ιησού, του “Άρχοντα Ειρήνης”, ο Θεός θα “καταπαύσει τους πολέμους ως την άκρη της γης”. (Ησαΐας 9:6· Ψαλμός 46:9) «[Ο Θεός] θα αποδώσει κρίσιν ανάμεσα σε πολλούς λαούς . . . Δεν θα σηκώσουν σπαθί, έθνος εναντίον έθνους, ούτε θα μάθουν πια τον πόλεμο. . . Δεν θα υπάρχει κανείς που να τους κάνει να τρέμουν». (Μιχαίας 4:3, 4) Ευτυχισμένες οικογένειες «θα χτίζουν σπίτια και θα κατοικούν θα φυτεύουν αμπέλια και θα τρώνε τον καρπό τους». (Ησαΐας 65:21) «Και κανένας κάτοικος δεν θα λέει: «Είμαι άρρωστος»».—Ησαΐας 33:24.

Σήμερα, παρ’ όλες τις προφυλάξεις, δεν είναι πάντα εφικτό να αποτρέψουμε “απρόβλεπτες περιστάσεις” ή να μη βρεθούμε στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή. (Εκκλησιαστής 9:11) Όπως συμβαίνει εδώ και αιώνες, ο πόλεμος, η βία και οι ασθένειες εξακολουθούν να θανατώνουν καλούς ανθρώπους. Υπάρχει ελπίδα για αυτά τα αθώα θύματα;

Αμέτρητα εκατομμύρια άνθρωποι—μόνο ο Θεός γνωρίζει τον αριθμό τους—πρόκειται να ζήσουν ξανά. Τώρα κοιμούνται, ασφαλείς στην τέλεια μνήμη του Θεού, μέχρι τη μέρα κατά την οποία «όλοι όσοι είναι στα μνημεία . . . θα βγουν». (Ιωάννης 5:28, 29) Μιλώντας για την ανάσταση, η Γραφή μάς διαβεβαιώνει: «Αυτή την ελπίδα την έχουμε σαν άγκυρα για την ψυχή, σίγουρη και σταθερή». (Εβραίους 6:19) Επίσης, ο Θεός «έδωσε εγγύηση σε όλους τους ανθρώπους ανασταίνοντας [τον Ιησού] από τους νεκρούς».—Πράξεις 17:31.

Προς το παρόν, ακόμα και όσοι προσπαθούν να ευαρεστούν τον Θεό θα έχουν ανησυχίες. Κάνοντας πρακτικά βήματα, πλησιάζοντας τον Θεό μέσω προσευχής και οικοδομώντας πίστη στη Γραφική ελπίδα για το μέλλον, ο Πολ, η Τζάνετ και η Αλόνα αντιμετωπίζουν με επιτυχία την ανησυχία. Όπως και στην περίπτωσή τους, «είθε ο Θεός που δίνει ελπίδα να σας γεμίσει με κάθε χαρά και ειρήνη εφόσον πιστεύετε».—Ρωμαίους 15:13. ■

ΑΦΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΣΤΙΒΕΝ ΜΑΚ ΝΤΑΟΥΕΛ

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ
1952

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΒΙΑΙΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Η ζωή μου πήγαινε από το κακό στο χειρότερο

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΟΥ: Μεγάλωσα στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνιας, στις ΗΠΑ, σε γειτονιές διαβόητες για τις συμμορίες τους και τα ναρκωτικά. Οι γονείς μου είχαν έξι παιδιά, και εγώ ήμουν το δεύτερο.

Η μητέρα μου μας ανέθρεψε ως μέλη μιας ευαγγελικής εκκλησίας. Ωστόσο, στην εφηβεία ζούσα διπλή ζωή. Τις Κυριακές έψευλνα στη χρωδία της εκκλησίας. Την υπόλοιπη εβδομάδα, ζούσα για να διασκεδάζω, να παίρνω ναρκωτικά και να διαπράττω σεξουαλική ανηθικότητα.

Ήμουν ευέξαπτος και βίαιος. Χρησιμοποιούσα ως όπλο οτιδήποτε έβρισκα μπροστά μου για να κερδίσω έναν καβγά. Τα όσα μάθαινα στην εκκλησία δεν με βοηθούσαν. Συνήθιζα να λέω: «Η εκδίκηση είναι του Κυρίου, και εγώ είμαι το εκτελεστικό του όργανο!» Όταν ήμουν στο λύκειο στα τέλη της δεκαετίας του 1960, επηρεάστηκα από τους Μαύρους Πάνθηρες, μια πολιτική ομάδα γνωστή για τη μαχητικότητά της σε ζητήματα πολιτικών δικαιωμάτων. Έγινα μέλος μιας ένωσης σπουδαστών για τα δικαιώματα του πολίτη. Σε αρκετές περιπτώσεις οργανώναμε διαμαρτυρίες, κλείνοντας προσωρινά κάθε φορά το σχολείο.

Φαινόταν ότι οι διαμαρτυρίες δεν ικανοποιούσαν τη βίαιη φύση μου. Έτσι άρχισα να συμμετέχω σε εγκλήματα μίσους. Λόγου χάρη, κατά καιρούς παρακολούθουσαμε με τους φίλους μου ταΐνιες για τα παθήματα που είχαν υποστεί οι Αφρικανοί δούλοι στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εξοργισμένοι από αυτές τις αδικίες, ξυλοκοπούσαμε λευκούς νεαρούς μέσα στον κινηματογράφο. Μετά, πηγαίναμε σε γειτονιές λευκών με σκοπό να χτυπήσουμε και άλλους.

Στα τέλη της εφηβείας μου, τα αδέλφια μου και εγώ ήμασταν αδιόρθωτοι κακοποιοί. Είχαμε προβλήματα με τις αρχές. Ένα από τα μικρότερα αδέλφια μου ήταν μέλος μιας διαβόητης συμμορίας, και εγώ έκανα παρέα μαζί τους. Η ζωή μου πήγαινε από το κακό στο χειρότερο.

ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ: Οι γονείς ενός φίλου μου ήταν Μάρτυρες του Ιεχωβά. Με προσκάλεσαν να πάω στις συναθροίσεις τους και εγώ δέχτηκα. Από την πρώτη στιγμή διέκρινα πόσο διαφορετικοί ήταν οι Μάρτυρες. Όλοι είχαν από μια Αγία Γραφή και τη χρησιμοποιούσαν στη διάρκεια της συνάθροισης. Ακόμη και νεαροί έκαναν ομιλίες! Εντυπωσιάστηκα όταν έμαθα ότι ο Θεός έχει όνομα, Ιεχωβά, και άκουσα να το χρησιμοποιούν. (Ψαλμός 83:18) Η εκκλησία αποτελούνταν από ανθρώπους πολλών εθνικοτήτων, αλλά ήταν ολοφάνερο ότι δεν υπήρχαν φυλετικές διαιρέσεις.

Αρχικά, δεν ήθελα να μελετήσω τη Γραφή με τους Μάρτυρες αλλά μου άρεσε να πηγαίνω στις συναθροίσεις τους. Ένα βράδυ, ενώ εγώ ήμουν σε συνάθροιση των Μαρτύρων, μια παρέα φίλων μου πήγε σε κάποια συναυλία. Εκεί, ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου έναν έφηβο επειδή δεν τους έδωσε το δερμάτινο μπουσφάν του. Την επομένη, καυχιόνταν για τον φόνο. Μάλιστα όταν δικάζονταν, φάνηκε ότι είχαν πάρει πολύ στα ελαφρά το έγκλημά τους. Οι περισσότεροι καταδικάστηκαν σε ισόβια κάθειρξη. Περιττό να πω ότι ήμουν πολύ χαρούμενος που δεν είχα πάει μαζί τους εκείνο το βράδυ. Αποφάσισα να αλλάξω τη ζωή μου και να αρχίσω να μελετώ τη Γραφή.

Επειδή είχα εκτεθεί σε τόσο μεγάλη φυλετική προκατάληψη, έβλεπα στους Μάρτυρες πράγματα που με εξέπλητταν. Λόγου χάρη, όταν κάποιος λευκός Μάρτυρας ταξίδεψε στο εξωτερικό, άφησε τα παιδιά του για να τα φροντίζει μια οικογένεια μαύρων. Επίσης, μια οικογένεια λευκών πήρε στο σπίτι της έναν μαύρο νεαρό

Έπρεπε να ανακαινίσω τον νου μου ώστε όχι μόνο να φέρομαι ειρηνικά αλλά και να πιστεύω ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος ζωής

ο οποίος δεν είχε πού να μείνει. Πείστηκα ότι οι Μάρτυρες του Ιεχωβά ταιριάζουν με την περιγραφή του Ιησού στο εδάφιο Ιωάννης 13:35: «Από αυτό θα γνωρίσουν όλοι ότι είστε μαθητές μου, αν έχετε αγάπη μεταξύ σας». Ήξερα ότι είχα βρει μια αληθινή αδελφότητα.

Μελετώντας τη Γραφή, άρχισα να συνειδητοποιώ ότι χρειαζόταν να αλλάξω τον τρόπο σκέψης μου. Έπρεπε να ανακαινίσω τον νου μου ώστε όχι μόνο να φέρομαι ειρηνικά αλλά και να πιστεύω ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος ζωής. (Ρωμαίους 12:2) Σταδιακά έκανα πρόοδο. Τον Ιανουάριο του 1974 βαφτίστηκα ως Μάρτυρας του Ιεχωβά.

Ωστόσο, ακόμη και μετά το βάφτισμά μου, έπρεπε να συνεχίσω την προσπάθεια να ελέγχω τον θυμό μου. Για παράδειγμα, κάποια φορά που πήγαινα από σπίτι σε σπίτι στη Χριστιανική διακονία, κυνήγησα έναν κλέφτη που μόλις είχε κλέψει το ραδιόφωνο του αυτοκι-

νήτου μου. Ενώ τον πλησίαζα, το πέταξε και διέφυγε. Όταν αφρηγήθηκα στους υπόλοιπους που ήταν μαζί μου πώς πήρα πίσω το ραδιόφωνό μου, ένας πρεσβύτερος από την ομάδα με ρώτησε: «Στίβεν, τι θα έκανες αν τον είχες προφτάσει;» Αυτή η ερώτηση με έβαλε σε σκέψεις και με υποκίνησε να συνεχίσω την προσπάθεια να είμαι ειρηνικός.

Τον Οκτώβριο του 1974, άρχισα να υπηρετώ ως ολοχρόνιος διάκονος, δαπανώντας 100 ώρες κάθε μήνα για να διδάσκω τη Γραφή σε άλλους. Αργότερα, είχα το προνόμιο να εργαστώ εθελοντικά στα παγκόσμια κεντρικά γραφεία των Μαρτύρων του Ιεχωβά, στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης. Το 1978, επέστρεψα στο Λος Άντζελες για να φροντίσω τη μητέρα μου που ήταν άρρωστη. Δυο χρόνια μετά, παντρεύτηκα την αγαπημένη μου σύζυγο, την Αράντα. Αποτέλεσε μεγάλο στήριγμα για εμένα καθώς φροντίζαμε τη μητέρα μου μέχρι τον θάνατό της. Αργότερα, η Αράντα και εγώ παρακολουθήσαμε τη Βιβλική Σχολή Γαλαάδ της Σκοπιάς και διοριστήκαμε στον Παναμά, όπου εξακολουθούμε να υπηρετούμε ως ιεραπόστολοι.

Από τότε που βαφτίστηκα, έχω αντιμετωπίσει αρκετές καταστάσεις που θα μπορούσαν να με κάνουν να χάσω τον έλεγχο. Έχω μάθει είτε να αποφεύγω όσους προσπαθούν να με προκαλέσουν είτε να αποφορτίζω την κατάσταση με άλλους τρόπους. Πολλοί, συμπεριλαμβανομένης και της σύζυγου μου, με έχουν επαινέσει για τον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκα αυτές τις καταστάσεις. Έχω εικπλαγεί και εγώ ο ίδιος! Δεν ανήκουν σε εμένα τα εύσημα για αυτές τις αλλαγές στην προσωπικότητά μου. Αντίθετα, πιστεύω ότι μαρτυρούν τη δύναμη που έχει η Γραφή να μεταμορφώνει ανθρώπους.—Εβραίους 4:12.

ΠΩΣ ΕΧΩ ΩΦΕΛΗΘΕΙ: Η Γραφή έχει δώσει σκοπό στη ζωή μου και με δίδαξε να είμαι πραγματικά ειρηνικός. Δεν χτυπάω πια ανθρώπους, αλλά τους βοηθώ να γιατρευτούν πνευματικά. Μάλιστα μελέτησα τη Γραφή με έναν πρώην εχθρό μου από το λύκειο! Μετά το βάφτισμά του, συγκατοικήσαμε για κάποιο διάστημα. Παραμένουμε καλοί φίλοι μέχρι σήμερα. Ως τώρα, η σύζυγός μου και εγώ έχουμε βοηθήσει τουλάχιστον 80 άτομα να γίνουν Μάρτυρες του Ιεχωβά μελετώντας τη Γραφή μαζί τους.

Είμαι πολύ ευγνώμων στον Ιεχωβά επειδή μου έχει δώσει μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία μέσα σε μια αληθινή αδελφότητα.■

«[Ο Θεός] ελευθέρωσε τον δίκαιο **Λωτ**, τον οποίο στενοχωρούσε πολύ η εντρύφηση σε έκλυτη διαγωγή από μέρους των ανθρώπων που αψηφούσαν το νόμο».—2 Πέτρου 2:7

Μπορούμε να Ευαρεστούμε Πράγματι τον Θεό;

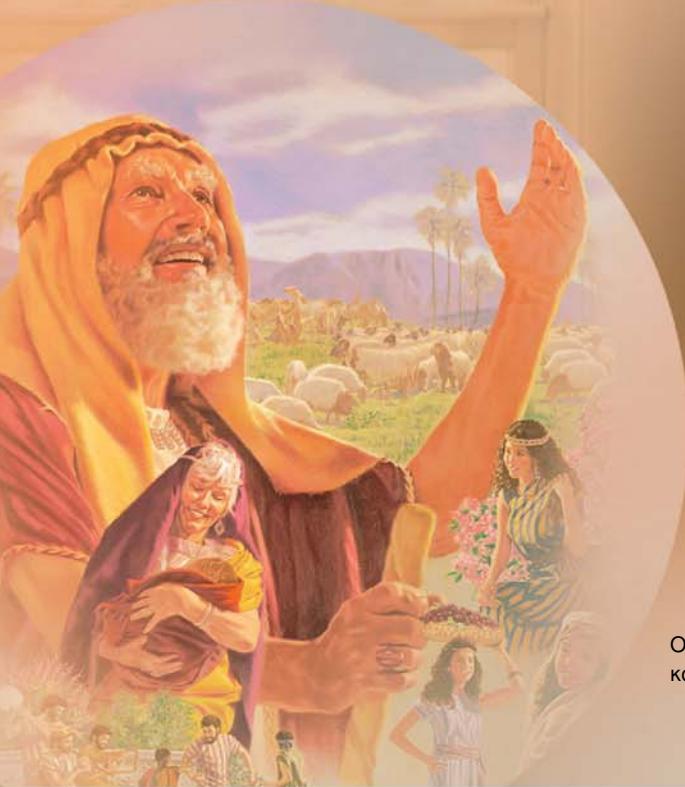
Σας έχει συμβεί ποτέ να διαβάσετε για ανθρώπους που εγκωμιάζονται στην Αγία Γραφή και να σκεφτείτε: «Εγώ δεν μπορώ να τους μοιάσω!»; Ισως συλλογίζεστε: «Δεν είμαι άμεμπτος ούτε δίκαιος, και σίγουρα δεν κάνω πάντα το σωστό».

Ο πατριάρχης Ιωβ περιγράφεται ως «άμεμπτος και ευθύς». (Ιωβ 1:1) Ο Λωτ αποκλήθηκε «δίκαιος ανθρωπος». (2 Πέτρου 2:8) Και για τον Δαβίδ ειπώθηκε ότι έκανε «το σωστό» στα μάτια του Θεού. (1 Βασιλέων 14:8) Ωστόσο, ας ρίξουμε μια πιο προσεκτική ματιά στη ζωή αυτών των Βιβλικών προσώπων. Θα δούμε ότι (1) έκαναν λάθη, (2) μπορούμε να μάθουμε πολλά από το παράδειγμά τους και (3) ατελείς ανθρώποι μπορούν πράγματι να ευαρεστούν τον Θεό.

ΕΚΑΝΑΝ ΛΑΘΗ

Ο Ιωβ υπέστη αλλεπάλληλες προσωπικές δοκιμασίες που φαίνονταν άδικες. Συμπέρανε εσφαλμένα ότι ο Θεός δεν νοιαζόταν για το αν θα διακρατούσε την πίστη του σε Αυτόν ή όχι. (Ιωβ 9:20-22) Ο Ιωβ ήταν τόσο πεπεισμένος για τη δικαιούση του ώστε έδωσε την εντύπωση ότι ανακήρυσσε τον εαυτό του δικαιότερο από τον Θεό.—Ιωβ 32:1, 2· 35:1, 2.

Ο Λωτ δίστασε να πάρει μια απόφαση η οποία θα έπρεπε να ήταν ξεκάθαρη και απλή. Τον στενοχωρούσε πολύ η χονδροειδής ανηθικότητα των ανθρώπων

Ο Δαβίδ «βάδισε
ακολουθώντας [τὸν Θεό]
με όλη του την καρδιά,
πράττοντας μόνο το
σωστό στα μάτια [του
Θεού]».—1 Βασιλέων 14:8

Ο Ιώβ ήταν «άμεμπτος
και ευθύς».—Ιώβ 1:1

που ζούσαν στα Σόδομα και στα Γόμορρα, μάλιστα «βασάνιζε τη δίκαιη ψυχή του» εξαιτίας της συμπεριφοράς τους. (2 Πέτρου 2:8) Ο Θεός ανήγγειλε ότι σκόπευε να καταστρέψει εκείνες τις πονηρές πόλεις και έδωσε στον Λωτ την ευκαιρία να διασωθεί μαζί με την οικογένειά του. Ιωσήφ φαντάζεστε ότι ο προβληματισμένος Λωτ θα βιαζόταν να φύγει. Σε αυτή την κρίσιμη στιγμή όμως χρονοτριβούσε. Οι άγγελοι που στάλθηκαν για να σώσουν αυτόν και την οικογένειά του έπρεπε να τους πιάσουν από το χέρι και να τους βγάλουν από την πόλη σε ασφαλές μέρος.—Γένεση 19:15, 16.

Ο Δαβίδ σε μια περίπτωση δεν έδειξε εγκράτεια και διέπραξε μοιχεία με τη σύζυγο κάποιου άλλου. Το συγκλονιστικό είναι ότι, στην προσπάθειά του να συγκαλύψει αυτή την πράξη, φρόντισε να σκοτωθεί ο σύζυγός της. (2 Σαμουήλ, κεφάλαιο 11) Η Γραφή λέει ότι αυτό που έκανε ο Δαβίδ «φάνηκε κακό στα μάτια του Ιεχωβά».—2 Σαμουήλ 11:27.

Ο Ιώβ, ο Λωτ και ο Δαβίδ έκαναν λάθη, κάποια μάλιστα πολύ σοβαρά. Άλλα όπως θα δούμε είχαν την

Ο Θεός «γνωρίζει καλά την πλάση μας, θυμάται ότι είμαστε χώμα».—Ψαλμός 103:14

ολόκαρδη επιθυμία να υπηρετούν υπάκουα τον Θεό. Ήταν πρόθυμοι να δείξουν ότι είχαν μετανιώσει και να κάνουν αλλαγές όπου χρειαζόταν. Έτσι λοιπόν, ο Θεός τους είδε με εύνοια και γενικά η Γραφή αναφέρεται σε αυτούς ως πιστούς άντρες.

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΜΑΘΟΥΜΕ;

Ως ατελείς άνθρωποι, δεν μπορούμε να αποφύγουμε τα λάθη. (Ρωμαίους 3:23) Άλλα όταν σφάλλουμε πρέπει να δείχνουμε ότι μετανιώνουμε και κατόπιν να κάνουμε ότι μπορούμε για να επανορθώσουμε.

Πώς προσπάθησαν ο Ιώβ, ο Λωτ και ο Δαβίδ να επανορθώσουν για τα λάθη τους; Κατά βάθος, ο Ιώβ ήταν άνθρωπος αικεραιότητας. Όταν ο Θεός τού

Η πλήρης καρδιά είναι ευαίσθητη ως προς το θέλημα του Θεού και υποκινείται από ισχυρή επιθυμία να τον υπηρετεί υπάκουα

μίλησε λογικά, εκείνος διόρθωσε τον εσφαλμένο τρόπο σκέψης του και ανακάλεσε όσα είχε πει. (Ιώβ 42:6) Η άποψη του Λωτ για την ανήθικη διαγωγή των ανθρώπων στα Σόδομα και στα Γόμορρα ταυτίζοταν απόλυτα με τους κανόνες του Θεού. Το πρόβλημα ήταν ότι έχασε προσωρινά το αίσθημα του επείγοντος. Τελικά εγκατέλειψε τις καταδικασμένες πόλεις και γλίτωσε από την κρίση του Θεού. Δείχνοντας υπακοή, ούτε καν κοίταξε πίσω σε αυτά που άφηγε. Παρότι ο Δαβίδ έκανε ένα σοβαρό λάθος πα-

ραβιάζοντας τον νόμο του Θεού, αποκάλυψε τι είχε πραγματικά στην καρδιά του μετανοώντας και ικετεύοντάς Τον για έλεος.—Ψαλμός 51.

Η ευνοϊκή άποψη του Θεού για αυτούς τους άντρες εναρμονίζεται με τις λογικές προσδοκίες του από τους ατελείς ανθρώπους. Ο Θεός «γνωρίζει καλά την πλάση μας, θυμάται ότι είμαστε χώμα». (Ψαλμός 103:14) Εφόσον λοιπόν ο Θεός ζέρει ότι δεν μπορούμε να αποφύγουμε τα λάθη, τι αναμένει από εμάς;

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΑΤΕΛΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΝΑ ΕΥΑΡΕΣΤΟΥΝ ΤΟΝ ΘΕΟ;

Η συμβουλή του Δαβίδ στον γιο του τον Σολομώντα μάς δίνει το κλειδί για το πώς να ευαρεστούμε τον Θεό. «Εσύ, Σολομώντα γιε μου, γνώρισε τον Θεό του πατέρα σου και υπηρέτησέ τον με πλήρη καρδιά». (1 Χρονικών 28:9) Τι είναι η πλήρης καρδιά; Είναι η καρδιά που αγαπάει τον Θεό και έχει αποφασίσει να είναι ευαίσθητη ως προς το θέλημα και τις απαιτήσεις του. Δεν είναι η τέλεια καρδιά, αλλά αυτή που λαχταρίζει να υπηρετεί υπάκουα τον Θεό και είναι πρόθυμη να διορθώνεται. Ο Θεός θεωρούσε ότι ο Ιώβ ήταν «άμεμπτος», ότι ο Λωτ ήταν «δίκαιος» και ότι ο Δαβίδ “έπραττε μόνο το σωστό” επειδή τον αγαπούσαν και είχαν την επιθυμία να τον υπακούν. Παρότι έκαναν λάθη, μπορούσαν να ευαρεστούν τον Θεό.

Έτοι λοιπόν, αν σκεφτούμε κάτι άσχημο που ευχόμαστε να μην είχαμε σκεφτεί, αν πούμε κάτι για το οποίο ντρεπόμαστε ή αν κάνουμε πράγματα που συνειδητοποιούμε αργότερα ότι είναι λάθος, ας πάρνουμε θάρρος από τα παραδείγματα που μόλις αναλύθηκαν. Ο Θεός γνωρίζει ότι η τελειότητα είναι πέρα από τις δυνατότητές μας προς το παρόν. Ωστόσο, αναμένει να τον αγαπάμε και να αγωνιζόμαστε να τον υπακούμε. Αν έχουμε πλήρη καρδιά σε σχέση με αυτό, είμαστε σίγουροι ότι μπορούμε και εμείς να ευαρεστούμε τον Θεό. ■

Πώς χρησιμοποιούνταν οι χειρόμυλοι στην αρχαιότητα;

© The Art Archive/Ashmolean Museum/Art Resource, NY

Με τους χειρόμυλους άλεθαν τα σιτηρά και έφτιαχναν αλεύρι για την παρασκευή ψωμιού. Η χρήση τέτοιων μύλων αποτελούσε καθημερινή δουλειά των γυναικών ή των υπηρετών σχεδόν σε κάθε σπιτικό. Ο ήχος του αλέσματος ήταν κομμάτι της καθημερινής ζωής στην αρχαιότητα. –*Έξοδος 11:5· Ιερεμίας 25:10.*

Τεχνουργήματα από την αρχαία Αίγυπτο απεικονίζουν τη διαδικασία. Τα σιτηρά τοποθετούνταν σε μια ελαφρώς κούλη, οριζόντια επιφάνεια από πέτρα, που λέγεται και χειρόμυλος σε σχήμα σλάς. Ο αλεστής γονάτιζε μπροστά στον μύλο και κρατώντας σφιχτά με τα δυο του χέρια μια μικρότερη αλεστική πέτρα, το επιμύλιο, την κινούσε μπροστά πίσω πάνω στην οριζόντια επιφάνεια για να αλέσει τα σιτηρά. Σύμφωνα με κάποια πηγή, αυτού του είδους τα επιμύλια ζύγιζαν συνήθως δύο ως τέσσερα κιλά. Αν μια τέτοια πέτρα χρησιμοποιούνταν ως όπλο, θα μπορούσε να προκαλέσει τον θάνατο. –*Κριτές 9:50-54.*

Το άλεσμα δημητριακών ήταν τόσο σημαντικό για την ευημερία ενός σπιτικού ώστε ένας Βιβλικός νόμος απαγόρευε να πάρει κάποιος ως ενέχυρο μια μυλόπετρα. «Κανείς δεν πρέπει να πάρει χειρόμυλο ή την πάνω μυλόπετρα ως ενέχυρο, επειδή παίρνει ψυχή ως ενέχυρο», αναφέρει το εδάφιο Δευτερονόμιο 24:6. ■

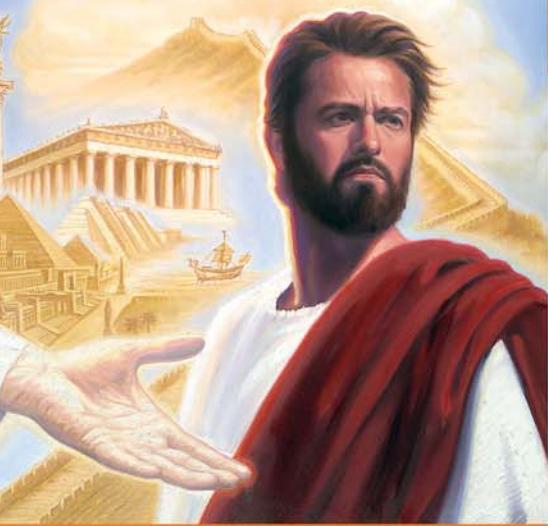
Σε τι αναφέρεται η έκφραση «βρίσκεται στον κόλπο»;

Η Αγία Γραφή αναφέρει ότι ο Ιησούς «βρίσκεται στον κόλπο του Πατέρα». (Ιωάννης 1:18) Η έκφραση αυτή αναφέρεται στην ιδιαίτερα στενή σχέση που έχει ο Ιησούς με τον Θεό καθώς και στην ιδιαίτερη εύνοια που απολαμβάνει από τον Εκείνον. Αυτές οι λέξεις παραπέμπουν στο έθιμο που είχαν οι Ιουδαίοι όταν γευμάτιζαν.

Την εποχή του Ιησού, οι Ιουδαίοι πλάγιαζαν σε ανάκλιντρα τοποθετημένα γύρω από το τραπέζι. Η θέση του καθενός ήταν με το κεφάλι προς το τραπέζι και τα πόδια μακριά από αυτό, ενώ ακουμπούσε με τον αριστερό του αγκώνα σε ένα μαξιλάρι. Αυτή η σάστη επέτρεπε στον δεξιό του βραχίονα να μένει ελεύθερος. Εφόσον όλοι όσοι έτρωγαν πλάγιαζαν στην αριστερή τους πλευρά, ο ένας δίπλα στον άλλον, «το κεφάλι κάποιου ήταν κοντά στο στήθος αυτού που πλάγιαζε πίσω του», αναφέρει μια πηγή, «έτσι λοιπόν, μπορούσε να ειπωθεί ότι αυτός «βρισκόταν στον κόλπο» του άλλου».

Το να πλαγιάζει κάποιος στον κόλπο της κεφαλής μιας οικογένειας ή του οικοδεσπότη ενός συμποσίου θεωρούνταν ιδιαίτερη τιμή ή προνόμιο. Συνεπώς, το τελευταίο Πάσχα του Ιησού, αυτός που πλάγιασε στον κόλπο του ήταν «ο μαθητής που αγαπούσε ο Ιησούς», ο απόστολος Ιωάννης. Άρα, ο Ιωάννης μπορούσε να «γείρει πάνω στο στήθος του Ιησού» για να τον ρωτήσει κάπτι.—*Ιωάννης 13:23-25· 21:20.* ■

ΠΟΙΟΣ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ
ΝΑ ΔΙΑΠΡΑΞΕΙ ΚΑΤΙ ΚΑΚΟ;—ΜΑΤΘΑΙΟΣ 4:8-10

Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε το κεφάλαιο 3 αυτού του βιβλίου, που είναι έκδοση των Μαρτύρων του Ιεχωβά

Διαθέσιμο και στο www.jw.org/el

Παρακαλώ να μου στείλετε ένα αντίτυπο του βιβλίου *Τι Διδάσκει Πράγματι η Αγία Γραφή;*
ΓΛΩΣΣΑ _____

ΟΝΟΜΑ _____

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ _____
_____
_____

Για διεύθυνση, βλέπε σελίδα 2

Από πού προέρχεται το κακό;

Φυσιολογικά, οι άνθρωποι θέλουν να είναι ειρηνικοί, έντιμοι και καλοσυνάτοι. Τότε γιατί βλέπουμε συχνά βία, αδικία και αγριότητα; Οι φρικιαστικές ειδήσεις είναι συνηθισμένες. Υπάρχει άραγε κάποιος που προσπαθεί να κάνει τους ανθρώπους να ενεργούν άσχημα;—**Διαβάστε 1 Ιωάννη 5:19.**

Μήτως έπλασε ο Θεός τους ανθρώπους με την τάση προς το κακό; Όχι, ο Ιεχωβά Θεός δημιούργησε τους ανθρώπους κατά την εικόνα του, με την τάση να μιμούνται την αγάπη του. (Γένεση 1:27· Ιώβ 34:10) Αλλά ο Θεός επίσης προσέδωσε αξιοπρέπεια στους ανθρώπους δινοντάς τους ελευθερία επιλογής. Όταν οι πρώτοι μας γονείς επέλεξαν να ενεργήσουν άσχημα, απέρριψαν το παράδειγμα του Θεού και έγιναν ατελείς. Εμείς κληρονομήσαμε την τάση προς την αμαρτία από εκείνους.—**Διαβάστε Δευτερονόμιο 32:4, 5.**

Θα υπάρχει πάντα το κακό;

Ο Θεός θέλει να αντιστεκόμαστε στις κακές μας τάσεις. (Παροιμίες 27:11) Γι' αυτό, μας διδάσκει πώς να μην κάνουμε εσφαλμένα πράγματα και πώς να βρούμε αληθινή ευτυχία. Προς το παρόν όμως δεν μπορούμε να μιμούμαστε τέλεια την αγάπη του Θεού.—**Διαβάστε Ψαλμός 32:8.**

Παρότι το κακό αφθονεί τώρα, ο Θεός το επιτρέπει για περιορισμένο διάστημα ώστε να δουν όλοι τις θλιβερές του συνέπειες. (2 Πέτρου 3:7-9) Σύντομα, ωστόσο, η γη θα είναι γεμάτη με ευτυχισμένους ανθρώπους που υπακούν στον Θεό.—**Διαβάστε Ψαλμός 37:9-11.**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κατεβάστε δωρεάν
αυτό το περιοδικό
και παλιότερα
τεύχη

Η Αγία Γραφή
διαθέσιμη στο
Διαδίκτυο σε 100
και πλέον γλώσσες

Επισκεφτείτε
τον ιστότοπο
www.jw.org/el
ή σαρώστε
τον κωδικό

WP1507/01-Q
150380